

O S T A T K E

---

2. obraz

Úvod.

Tónek: Málko!

Málka: Tónko, co za mnó pořáť chediš? Co si bodo ledi
meslet.

Tó: Málko, já još tě te mosím řict. Lébiš se mi a já bech
si tě chtěl vzít.

Mk: Presimtě, kolekati još tes říkal?

Tó: Te se prvni. Deť mně přece znáš, že se s žádné děvčecé
netáhám.

Mk: A nevprevázels před tédněm od nás z přástek Bětke?

Tó: To sem mosel. Šle sme jednó cestó a nenechám je jit
samo.

Mk: Máš decky na všecko sto vémlov.

Tó: Málko, přece viš, že sem bel decky o vás na přástkách
prvni.

Mk: Téms mně dal leda de řeči. Vekládaji o tem v celé
dědině, že pré se budem po žnich brat.

Tó: To só cavike a nemohlo be te bet?

Mk: Tónko, co to povídáš, još rač pudo! Stejime toč sami

d dva, muže nás ledakde vidět. Mě se dobře! /odejde/

Tó: Málko, dnes na ostatkách tančeje jenom s tebó, před
celó dědinó! Ať všeći vidijó, že još sem si vebral dě-
věce. /zpívá/

Máš, máš, má panenko, černy oče máš.

Černy oče jako trnka,

bode s tebe hospodenka,

za mně hospodář.

Málka za scénou zpívá:

Mám, mám, můj holébko, černy oči mám.

Černy oči jako trnka, bude ze mně hospedenka,
z tebe hospodář.

Tó: Málko! /odběhne/

2.

Rej maškar

Za scénou zpívá sbor:

Aló marš, aló marš, maškare još dó.

Ostatke dnes slavíme, až do rána tančíme,
aló marš, aló marš, maškare još dó!

Na scéně rej maškar.

P r o m ě n a

/rozhrne se zadní epona, kde zasedání obecního výboru/

Zasedání obecního výboru

Rechtář: A teď vás všecky více do dnešní obecní hromady.

/vstane/ Máme dnes projednat tuto žádost, které nám
k posolení a rozhodnutí dala chasa. Přečti, Ignáce,
co nám pše. Já nám dnes v očích meške. Já čist nemuže.
/sedne/

Ignáce: /vezme žádost, chvíli prohlíží/ Víš rechtaře, já
dnes také nemuže s mistra. Nejak se mi to miňá.

Na sosedce, čti te.

Soused: Dó mně pokuj se čtením.

I. Ignáci: /vstane/ Já navrhoju, ať se to neče a ať nám
rechtař řekne o co se jedná a bude po ftákách.

Ostatní: To se vi - To je řeči - Bať.

Rechtář: Kdo teda sôhlasi, abe se to nečtlo?

Všichni: No všeči. Te behme se zdržovale /zvednou ruce
na souhlas.

/Následující upraveno podle řed. Fr. Novotného/

Rechtář: /vstane/ Teda vám zkrátka řekno, o co se jedná.
Chasa chce držet ostatke, teď máme rozhod odělat
ešle jim to povolime, nebo ne.

III. Tak teda ostatke chcó? Te mosáme rozvážet.

III. Já meslim, rechtáře, abehme te chase nepovolele. Stané
se všecky připadnesti, zmatke, ožralstvo a bitke.

Proto bude, mesli, nělepší, deš jim te nepovolime.

/polovina konšelů mručením a kýváním hlavy přitakává/

IV. /vstane/ Já zas meslim, rechtáře a sosedí, abehme te
chase povolele. Deň só te stary pořádko a zveko a te si
nedá chasa vzít. Vzpomeňte si jak me sna se decky na os-
tatke těsle a jak be nás mrzelo, debe nám te staři
nebole povolele. Starých zvyku si mosime vážet.

/polovina konšelů přitakává/

Rechtář: Tak bedeme hlasovat. Kdo je pro te, abehme chase
ostatke povolele, ať stope. /polovina vstane/
Deň teda je to nerezodny, tak já v tom odělám rozhod,
jak váš rechtář. Ať teda chasa ostatke drži. Te strážníko,
zavolé stárka a mládka ať jim te ohlásim.

Strážník: /odejde pro chasu/

2.

Strážník: /za scénou/ Te stárko a mládko, máš jit k rechtářo-
vi a obecní hromadě, abe vám oznamila rozhod o ostatkách.

Chasa: Jak to stréče dopadlo? /Chasa - dívky, hoši jdeu
n a scénu. První stárek a mládek, postaví se před hromadou
a smeknou. Poslední Tónek a Málka- zamilevaně se baví/

Rechtář: /vstane/ Tak milá chaso, já a obecní hromada po-
dlehym sem tam evažováním sme se rozhodle, že vám teda
te ostatke povolojeme. Ešle pak vite, co na sebe berete.

Já a slavné vébor náš vám na tře dni povolojeme všecko
pořádko o nás v obci. Tráfáte si te zastat?

Stárek a Mládek: Šak víme jaký pořádko na sebe bereme.

Rechtář: Deň teda vite, a přejímáte všecko pořádko na sebe
tež běžte a spravte si právo. Přendite s ném sem.

/chasa přijímá meč, odejde k ostatním, tam meč ofáberuje
a vráti se pře hromado i s feralem/

Rechtář: /vezme ozdobné právo/ Toto je naše všechny hanácky právo. Eště mo nikdá hanba odělaná nebela. A já děfám, že ani ve naše slavný hanácky právo nepoškvrnute nejaké haňbě. Předávám vám ho. Já a všeci sésedi vzdáváme se zatím na tře dni všeckyho našeho práva a óřado. Sláva hanáckymo právo!

Všichni: Slávat /hudba hraje tuš. Stárek a Mládek přenesou právo k jinému stolu. Tam ho umístí/

Stárek: Stréci, tetke, chaso! Prehlašojo estatke za zahájeny.

Ve ozbrojená chaso, děláte všede pořádko, ať máme čest a chválo.

Všichni: Sláva hanáckymo právo a estatkum! /Chasa udělá kole a tanec/

Tance: Kočka, Šátečkový,

3.

Policajt přivádí provinilce před právo: Tehote ptáka sme chetile, dež chtěl našemo rechtářovi vepít pivo.

/strhne přivedenému čepici/

Stásek: Kde ses narodil?

Předvedený: Nevim

Kde te belo?

Nevim

Ne a odkáť se?

Nevim

Máš eště rodiče?

Nevim

Z keryho se města?

Nevim

Jakyho řemesla?

Punčochář.

Aha, te bude něspis z Prostějova. Lebo névěš z Konice. Napřet' mo jich spravedlevě veplati 10 a pak ho v přázné chvíli pošlem šupem. Po véplatě strč ho do šalabe, abe nezdrhl.

/následuje výplata na lavici. Stárek vyplácí, chasa zpívá:
Jedna, dvě, bijó mně. Bijó, bijó má panenko pro tebe/

Stárek: /po výplatě/ No, neviš člověčku boži co se patří?

Napřet' poděkuji slavnýmo právo za trest a pak do šalabe!

Předvedený: Teš děkojo, že sem destal spravedlevě na gatě.

/odvedou ho/

Chasa: / na jedné straně dívky, na druhé hoši. Dívky zpívají:

Co se te červená na té dědině,
je-lé te tam kvítí, já tam poběhne,
A te neni kviti, te je můj milé,
proto se červená, že je opřimné.

Druhou slíku zpívají hoši:

Co se te červená nad té dědině,
je-le te tam ruže, já je střímo.
A te neni ruže, je to má milá,
proto se červená, že je opřimná.

/hoši jdou k dívčám, každý si jednu vezme a tančí.

Při tanči zpívají:

Šla hanačka do háječka do zelenyho,
potkala tam meslevečka černoochyho.

Mesleveček mládeneček v háje zavírá,
hanáčka se bílém šátkem očka stírá.

4.

/ozbrojená chasa přivádí před stárka Tónka/

Strážník: Slavné sáde, tente chetrák okradl Málce srce.

Pro te krádež vede ho sem.

Stárek: Tete je teze těžké pád. Mosim se podivat do zákenu,
co temo naše hanácky paragrafe řikaji.

/rozevře knihu a hledá/ Aha, teď je to! /vstane/
Ten, kdo pro sebe okradne něpokňéši kvitke z naší
zahrádky, ten mosi zaplatit 10 dolaru do chedé kase.
Ešle be nesohlásil, dostane 50 ran na gatě, strčí se
na dvě hodiny do šalabe a pak se pošle s haňbou dom.
Tak to steji v paragrafe 4, druhé odstavec. Proti
temoto edsózení nedá se nikde lekurevat. Tak se rezhdni!
Chceš plátit ve zlatě, nebo dostan na gatě?

Tónek: Tak já ráč zaplatím, abe se Málka nesmála. A srce jeji
si nechám! /sázi zví žaltáky na stůl/

5.

Strážník: / vede třetího - egřamu/ Tento egřama začal
z našem kovářem rvačko. Tak ho sem vede k slavnymo
právo.

Stárek: Co se zač?

Ogřama: Te nemuže vědět.

Stárek: Šak te rozumíš co se tě ptám!

Ogřama: Ale nevím.

Stárek: A odkáť?

Ogřama: Ale ze Lhote.

Stárek: Daš tolár pro chody, lebo destaneš 10 ran na gatě
a pak tě hnet pošlem k vám po šnáře.

Ogřama: Te není spravedlivy, Deň sem vlastně nie neprovedl.
Tech pári facek, te přece nic néni.

Stárek: /listuje v knize/ Tot te je, Kdo se v cesti obce
rve, zaplati néminku tolár ve zlatě, lebo destane
10 ran na gatě a pak se pošle dom po šnáře. Je to
paragraf 16, treti octavec. Odvelání z teho néni.

Ogřama: Deň te teda mosi bet, zaplatim a dem dom. /zaplati/

Stárek: A te strážníke, vem si selnyho chlapa na pomoc,
ať ho odvedete.

Strážník: Božte bez starostí! Ani šable si nevezme.

Mně stačí na něho tento dřevěný kelék. /odejdou/

Chasa: /řadí se k tanci/

Tance: Tovačovský zámek
O Čelčec

Koniček

6.

/po tanci se vrátí strážník celý petrhaný, provinilce
vedou dva sousedé/

Stárek: /vstane/ Co se stalo?

Strážník: Všecko šlo, slavny právo, v nélepším. Jenomže
tentu ogřama lajdal se tak pomale, že behne nebele
přešle na hranice nešé obce ani do sédnyho dňa.
Tak sem he té hulkó pobíznel. Jářko, hóbé se, ať
dondem. On zamrčel a povídá: " Neštáré de mně,
abe tě te nemrzelo." Ve mně se zbörela éředni
kriv, vezmo čagan a čák ho!Te ste měle vidět!
Skočel na mně jak křeček, mítí chetí mně pod krk,
hulko mně vedral a báč, báč, bela hnet na dvy kose.
Nebet točka strécu, tak be mě, všeňák, ochrtésel.

Stárek: No včel vizeš, že sem měl pravde, deš sem tě napominal, abe sis vzal někoho selnéšího na pomoc než se te. Ale tvá furie te nechtěla. Včel te s tebou tak dopadlo.

Strážník: Zaplatí Pán Buh, že sem si nevzal šabli. Deť mě bel s ňo přesekl jak chrósta.

Stárek: Abehme bele hotovi /vstane/ Te šérko, dě mo zo ran na gatě a zavře ho, Pak ovizem co z něho.

/výplata feruleou. Chasa při výplatě zpívá/:

Jedna, dvě bijé mně
bijé, bijé, má panenka pro tebe.

Kocérek: A včel, stréci, tetke, chasou, všecci do koča a vesele až do rána!

Tanec: Šla hanačka